

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΥΠΑΝΑΠΤΥΚΤΟΥΣ ΧΩΡΑΣ

Τοῦ κ. Ε. Ε. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Οικονομολόγου παρά τῆ ΓΚΑΤΤ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Ἑλλάς μετέχει ἀπὸ ἐτῶν τῆς πολυμεροῦς Τεχνικῆς Βοηθείας, ἥτοι τῶν προγραμμάτων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζονται μερίμνη τῶν Διεθνῶν Ὄργανισμῶν. Ἀποτελεῖ ἐν προκειμένῳ χαρακτηριστικὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐμπιστοσύνης μετὰ τῆς ὁποίας περιβάλλεται τὸ ἐλληνικὸν στοιχεῖον ἢ ἀπόφασις τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν νὰ ἐμπιστευθῇ σημαντικὰ καθήκοντα εἰς Ἑλληνας ἐπιστήμονας διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ καθοδήγησιν τῆς προσφάτως συνελθούσης ἐν Γενεύῃ Ἐπιστημονικῆς καὶ Τεχνολογικῆς Διασκέψεως χάριν τῶν ὑπαναπτύκτων περιοχῶν.

Τὸ παρὸν ἄρθρον γράφεται μὲ σκοπὸν τὴν ὑποστήριξιν τῆς θέσεως ὅτι ἡ χώρα μας δύναται σήμερον καὶ ὀφείλει νὰ ἀναλάβῃ συντονισμένην προσπάθειαν ἐκπονήσεως ἐθνικοῦ προγράμματος παροχῆς διμεροῦς τεχνικῆς βοήθειας. Ἡ ἐν λόγῳ ἀποψὶς συμπίπτει ἄλλωστε μὲ τὴν σύγχρονον ἀντίληψιν ὅτι πολλαὶ ἀπὸ τὰς χώρας, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουν ἐξωτερικὴν βοήθειαν πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς οικονομικῆς τῶν ἀναπτύξεως εἶναι συγχρόνως εἰς θέσιν, ἐνίοτε δὲ εἰς πλεονεκτικωτέραν θέσιν ἔναντι τῶν εὐημερουσῶν χωρῶν, νὰ παρέχουν ὀρισμένης μορφῆς τεχνικὴν βοήθειαν πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. Οὕτω, ἐνῶ τὸ 1950 τρεῖς μόνον χώραι : ἡ Γαλλία, αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι καὶ ἡ Μεγάλη Βρεταννία ἐφωδίαζαν τοὺς Διεθνεῖς Ὄργανισμοὺς μὲ τὸ ἥμισυ περίπου τῶν ἀναγκῶν τῶν εἰς ἐμπειρογνώμονας, μετὰ μίαν δεκαετίαν, ἥτοι τὸ 1960 τὸ ἐν λόγῳ ποσοστὸν ἦτο κατώτερον τοῦ ἐνὸς τρίτου, ἐνῶ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ποσοστὸν μεγαλύτερον τοῦ ἐνὸς τετάρτου τῶν ἀναγκῶν εἰς ἐμπειρογνώμονας προήρχετο ἀπὸ τὰς χώρας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἐλάμβανον τεχνικὴν βοήθειαν ὡς χώραι οικονομικῶς ὑπανάπτυκτοι. Ἀνάλογος εἶναι καὶ ἡ ἐξέλιξις δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰς χώρας ὑποδοχῆς τῶν μετεκπαιδευομένων ὑποτρόφων. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὸ 1960 ἡ Ἰνδία διέθεσε διὰ τὰς ἀνάγκας Τεχνικῆς Βοηθείας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν 141 ἐμπειρογνώμονας καὶ ἐδέχθη 238 ὑποτρόφους τοῦ ἰδίου Ὄργανισμοῦ. Οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοὶ διὰ χώρας τῆς Μεσογειακῆς λεκάνης ἔχουν ὡς ἑξῆς : Η.Α.Δ. 71 καὶ 224, Λίβανος 26 καὶ 58, Γιουγκοσλαβία 23 καὶ 85, Τουρκία 10 καὶ 51, Ἑλλάς 21 καὶ 11. Ἡ τάσις αὕτη ἀντικατοπτρίζεται ἄλλωστε καὶ εἰς τὴν λεξιλογικὴν ἐξέλιξιν ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ «Τεχνικὴ Βοήθεια» μετωνομάσθη «Τεχνικὴ Συνεργασία» εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀντικατοπτρίξῃ

πιστότερα τὴν φύσιν τῆς διαδικασίας, ἢ ὅποια τίθεται εἰς κίνησιν μὲ τὴν βοήθειαν ἑξωτερικῆς συνδρομῆς.

Ἡ σκοπιμότης

Τὸ κριτήριον τῆς σκοπιμότητος διὰ τὴν ἀνάληψιν συναφοῦς ἑλληνικῆς πρωτοβουλίας πηγάζει ἐκ προφανῶν ἐκπολιτιστικῶν, οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν λόγων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς διαδραματίσεως οὐσιαστικωτέρου ρόλου εἰς τὰς διεθνεῖς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἐνίοτε ἀποκαλουμένων Βορείων καὶ Νοτίων, δηλαδὴ μεταξὺ τῶν προνομιούχων καὶ τῶν ἀγωνιζομένων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν των λαῶν. Ἄλλὰ καὶ πέραν τῶν ἀμιγῶς ἐμπορικῶν κριτηρίων, ἢ Ἑλλάς καλεῖται ἤδη πρωτίστως νὰ μετὰσχη τοῦ εὐγενοῦς ἀγῶνος καλλιεργείας τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν λαῶν ἐκείνων οἱ ὅποιοι προσφάτως ἀπέκτησαν τὴν πολιτικὴν των ἀνεξαρτησίαν, ἢ ἐμπιστοσύνη τῶν ὁποίων καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς συνθέσεως καὶ ἐπιρροῆς τῶν ποικίλων ρευμάτων θὰ ἤμποροῦσε οὐσιαστικῶς νὰ ἐνισχύσῃ τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν σφαῖραν τῆς διεθνοῦς διπλωματίας.

Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐν λόγῳ σκοποῦ διαθέτομεν πλειάδα συγκριτικῶν πλεονεκτημάτων ἔναντι ἄλλων περισσότερον πλουσιῶν χωρῶν. Ἐν πρώτοις, ἀποφασιστικὸν ρόλον διὰ τὴν ἐπιτυχῆ τοποθέτησιν τῶν ὑπηρεσιῶν μας ἀποτελεῖ πιθανὸν ὄχι τόσον ἡ σχετικὴ συγγένεια ἀπὸ πλευρᾶς ἐθνικῆς εὐημερίας—καίτοι εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ στοιχεῖον τοῦτο δὲν εἶναι ἀσήμαντον ἰδίᾳ λόγῳ τῶν ψυχολογικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια δημιουργοῦνται ἐκ τῆς συσχετίσεως «πλουσιῶν» καὶ «πτωχῶν»—ἀλλὰ περισσότερον ἡ ἐγγύησις ὅτι δὲν ὑφίσταται διὰ τὴν βοηθουμένην χώραν κίνδυνος καλλιεργείας πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιδιώξεων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς «κυριαρχήσεως» μιᾶς χώρας ὑπὸ ἄλλης, πρόβλημα τὸ ὅποion ἀπασχολεῖ δλονὲν καὶ περισσότερον τὴν θεωρίαν τῆς ἀναπτύξεως. Τὸ κριτήριον τοῦτο ἀποκτᾷ ἀποφασιστικὴν σημασίαν ὅταν καλεῖται ξένος ἐμπειρογνώμων νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ προβλημάτων ἀπτομένων τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἢ πλέον συνήθης μορφή τῶν ὁποίων εἶναι ὁ προσανατολισμὸς τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἀπὸ ἀπόψεως διαρθρωτικῶν μεταβολῶν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος.

Κατὰ δεύτερον λόγον διαθέτομεν ἰσχυρὸν θεσμολογικὸν πλαίσιον ἰδίᾳ εἰς τὸν τομέα τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Ἡ πολιτικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν διεθνεῆ δρίζοντα ἀποτελεῖ ἐπίσης ἀξιόλογον καταλυτικὸν παράγοντα. Πιθανὸν νὰ μὴ ἔπρεπε, τέλος, νὰ ὑποτιμηθῇ ἡ παρουσία καὶ εὐεργετικὴ δρᾶσις τῶν κατὰ χώρας ἑλληνικῶν παροικιῶν. Ἡ ἐμπιστοσύνη μὲ τὴν ὁποίαν περιβάλλουν συνήθως τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον οἱ λαοὶ καὶ αἱ κυβερνήσεις τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν ἀποτελεῖ σημαντικὸν ἐνθαρρυντικὸν παράγοντα διὰ τὴν ἀνάληψιν ἐπισήμου ἑλληνικῆς πρωτοβουλίας. Εὐκαιρία ἐπιβεβαιώσεως τοῦ ὡς ἄνω συλλογισμοῦ παρεσχέθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσφάτου κρίσεως εἰς Κογκρὸ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας τὰ Ἑνωμένα Ἔθνη ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρατεύσουν πολιτικῶς ἄχρουν προσωπικὸν μεταξὺ τοῦ ὁποίου εἰς τοὺς Ἑλληνας, ὑπαλλήλους ἤδη τοῦ Ὁργανισμοῦ ἢ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο προσληφθέντας, ἐνεπιστεῦθησαν καίρια καθήκοντα.

Αἱ ἐπιτυχίαι τὰς ὁποίας ἐσημείωσεν ἡ ἰσραηλινὴ κυβέρνησις εἰς τὸν τομέα

τῆς ἀπ' εὐθείας παροχῆς τεχνικῆς βοηθείας πρὸς ἀφρικανικὰς χώρας χαρακτηρίζουν τὴν καταλληλότητα τοῦ πεδίου δι' ἑλληνικὴν δράσιν ἰδίᾳ ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς σοβαρὰς ἀντιξοότητα, αἱ ὁποῖαι παρεμβάλλονται διὰ πολιτικοὺς λόγους εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς γείτονος χώρας, τὸ μοναδικὸν πολιτικὸν ἐπιχείρημα τῆς ὁποίας συνίσταται εἰς τὴν προβολὴν τοῦ διεξαχθέντος αἵματηροῦ ἀγῶνος ἔναντι τῶν Βρεταννῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δικαιώματος ἐγκαταστάσεως ἐπὶ τῆς Μεσογειακῆς ἀκτῆς. Σημασίαν ἔχει δι' ἡμᾶς νὰ ἐπισημάνουμε κοινὰ χαρακτηριστικὰ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰσραήλ. Θὰ σημειώσουμε κυρίως ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ξένων ὑποτρόφων πραγματοποιεῖται ἀναγκαστικῶς εἰς ἀμφοτέρας τὰς χώρας εἰς ξένην γλῶσσαν, ἐνῶ συγχρόνως λόγῳ ἀκριβῶς τῶν σημαντικῶν ἐπιτευγμάτων εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐν γένει κρατεῖ εἰς τοὺς ἀρμοδίους κύκλους τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως ἡ γνώμη ὅτι ἐνδείκνυται πλέον ἢ διακοπὴ τῆς οἰκονομικῆς βοηθείας καὶ πρὸς τὰς ἐν λόγῳ δύο χώρας, τουλάχιστον ὑπὸ τὴν μορφήν ποὺ προσφέρεται αὕτη πρὸς τὰς ὑπαναπτύκτους οἰκονομίας.

Μορφαι τεχνικῆς βοηθείας

Τὸ ἔθνικόν μας κεφάλαιον ἐπιτρέπει νὰ ἀποδλέψουμε βραχυχρονίως πρὸς δύο κυρίως μορφὰς τεχνικῆς βοηθείας: τὴν διάθεσιν ἐμπειρογνωμόνων καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐκπαίδευσιν στελεχῶν προερχομένων ἐκ τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν. Ἀποτελεῖ ἐν προκειμένῳ ἐνθαρρυντικὸν παράγοντα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σχετικῆς πρωτοβουλίας ἡ ἀπὸ ὀλίγου χρόνου ἀναληφθεῖσα συστηματικὴ ἐργασία ἐπισημάνσεως τῶν ἀνὰ χώρας ἀναγκῶν εἰς ἔμφυχον ὕλικόν ἐκ μέρους Εἰδικοῦ ταμείου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν, ἔχει εἰδικευθῆ εἰς τὴν ἀποκαλουμένην «προεπενδυτικὴν» ἐργασίαν. Ἐνῶ μέχρι σήμερον ἡ ἑλληνικὴ συμβολὴ εἰς τὸ ἔργον τῶν διεθνῶν Ὁργανισμῶν ἀφεώρα κυρίως εἰς τὸν δανεισμὸν δημοσίων λειτουργῶν, ἡ μελετωμένη ἐνταῦθα διεύρυνσις τῆς συμβολῆς μας θὰ ἐπέτρεπε, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς αὐξοῦσης στενότητος εἰδικευμένων καὶ ἐμπείρων στελεχῶν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν στενάζει ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς, τὴν εὐρυτέραν ἀξιοποίησιν τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐμφανίσει, ἰδίᾳ εἰς ὠρισμένους κλάδους καὶ ἐπιστήμονας ἀλλὰ καὶ ἐπιχειρήσεις ὀργανωμένας δι' ἀποδοτικὴν δράσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Προοπτικαὶ διεθνοῦς χρηματοδοτήσεως

Δὲν ἀποτελεῖ παράδοξον σχῆμα ἡ διαπίστωσις ὅτι ἔχομεν εἰσέλθει εἰς μίαν περίσδοσιν ὅπου διεθνῶς ἡ μεγίστη στενότης παρουσιάζεται πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς ἀξιοποιήσεως καὶ οὐχὶ πλέον τῶν διαθέσιμων πιστώσεων πρὸς ὑποβοήθισιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Πόρους δι' ἐκπόνησιν προγραμμάτων τεχνικῆς βοηθείας, ἰδίᾳ εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως στελεχῶν, προσφέρουν σήμερον τόσον κυβερνήσεις ὅσον καὶ ἰδιωτικὰ ἰδρύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀριθμὸς δὲ εὐρωπαϊκῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων ἀξιοποιοῦν ἀπὸ ἐτῶν τὴν ἐν λόγῳ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ἣτις συνετέλεσε σὺν τοῖς ἄλλοις εἰς τὴν ἀνδρωσιν νεοπαγῶν ἰδρυμάτων προσανατολισμένων πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς διαδικασίας τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ ἐπισημαιομένη δυνατότης ἀναλήψεως κυβερνητικῆς πρωτοβουλίας θὰ ἡδύνατο, καταλλήλως προβαλλομένη, νὰ ἐνισχυθῆ οἰκονομικῶς κυρίως ἐκ μέρους τρίτων χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἀντιμετωπίζουσι δυσεπίλυτα προβλήματα κατὰ τὴν ἐκπόνησιν προγραμμάτων βοηθείας πρὸς τὰς πολιτικῶς εὐπαθεῖς περιοχὰς τοῦ κόσμου. Πράγματι, πέραν τῆς προνομιούχου πολιτικῆς τῆς θέσεως, ἡ χώρα μας προσφέρει τὸ σημαντικὸν πλεονέκτημα τῆς γεωγραφικῆς τῆς τοποθετήσεως, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πλευρᾶς κόστους ἐκτελέσεως προγραμμάτων τεχνικῆς μετεκπαιδεύσεως, ἀποτελεῖ εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀποφασιστικὸν παράγοντα. Σημειώνουμε ὡς ἐνδεικτικὸν παράδειγμα τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως περὶ ἐμπιστεύσεως εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ ἤδη Ὀργανισμὸν Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως, τῆς ὀργανώσεως εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ «Σημείου 4», Προγράμματος Μετεκπαιδεύσεως Ὑποτρόφων ἐκ μέρους τρίτων χωρῶν καὶ ἐπιλογῆς ἐμπειρογνομῶν δι' ἀποστολὴν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς 73 χώρας μετὰ τῶν ὁποίων συνεργάζεται ἡ Agency for International Development. Τὸ σκεπτικὸν τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ηἰγάξει ἀπὸ τὴν πρόθεσιν εὐρυτέρας ἀξιοποιήσεως τῶν εἰς ἔμφυχον ὕλικὸν καὶ ἰσχυρὰν θεσμολογικὴν διάρθρωσιν, πλουσίων πόρων τῆς Εὐρώπης εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ διατυπωθῆ ἢ ἀποφίς ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ ἡδύνατο νὰ συμβάλῃ εὐρέως μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν καὶ τοῦ ἐν λόγῳ προγράμματος.

Πέραν τούτου ὁ ὑπρδεικνυόμενος νέος τομεὺς εἰς τὴν ἐλληνικὴν τεχνικὴν διπλωματίαν θὰ ἐπέσυρεν ἀναγκαστικῶς τὴν συμμετοχὴν τῆς χώρας μας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Βοηθείας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ο.Ο.Σ.Α., ὅστις ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν, τὸν συντονισμὸν καὶ συγχρόνως τὴν προβολὴν τῆς παρεχομένης ἐνίσχυσεως ἐκ μέρους τῶν χωρῶν τοῦ Ἐλευτέρου Κόσμου. Τὸ παράδειγμα τῆς Πορτογαλίας, ἡ ὁποία συγχρόνως λαμβάνει τεχνικὴν βοήθειαν καὶ χορηγεῖ τοιαύτην — κυρίως πρὸς τὰς ὑπερποντίους κτήσεις τῆς — δὲν στερεῖται ἀσφαλῶς σημασίας.

Παρ' ὅλον ὅτι ὁ Ο.Ο.Σ.Α. ἔχει ἤδη διανύσει ζωὴν ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ ἀκόμη χαράξει σαφῶς τὴν πολιτικὴν, τὴν ὁποῖαν προτίθεται νὰ ἀκολουθήσῃ ἀλλὰ καὶ τὸν μηχανισμὸν τὸν ὁποῖον προτίθεται νὰ συστήσῃ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς ἐκ τῶν βασικῶν σκοπῶν διὰ τοὺς ὁποίους συνεστήθη, ἤτοι τῆς διευρύνσεως καὶ τοῦ συντονισμοῦ τῆς συμβολῆς τῶν κρατῶν τοῦ Ἐλευτέρου Κόσμου εἰς τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐνίοτε σοβαρῶν ἐνδοισμῶν, ὡς ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι προεβλήθησαν πέρυσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Διασκέψεως τοῦ Καΐρου, τοὺς ὁποίους τρέφουν αἱ ἐνδιαφερόμεναι κυβερνήσεις ἔναντι τῆς φύσεως καὶ ἀποστολῆς τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. θὰ ἡδύνατο νὰ διατυπωθῆ ἢ γνώμη ὅτι ἐπιφυλάσσεται μελλοντικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα σημαντικὸς ρόλος εἰς τὴν σφαῖραν τῶν διεθνῶν πρωτοβουλιῶν ὑπὸ τὸν ὄρον βεβαίως ὅτι ὁ ἐθνικὸς τομεὺς τῆς βοηθείας πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν θὰ ἔχῃ ἐν τῷ μεταξύ ὀργανωθῆ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ παρέχῃ ἐγγυήσεις διὰ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα. Παρομοίᾳ σκέψιν ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν πολιτικὴν τοῦ ΝΑΤΟ ἐφ' ὅσον αἱ διεθνεῖς ἐξελιξίσεις ἀποδείξουν ὅτι βαίνομεν πρὸς ὕψισιν εἰς τὸ πεδῖον τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ ἔντασιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἀνταγωνισμὸν.

Τὸ ζήτημα τοῦ προσανατολισμοῦ

Ἡ σύνδεσις μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος οὐχὶ μόνον δὲν παρακωλύει ἀλλὰ εἰς τὴν πραγματικότητά ἐνισχύει τοιαύτην προσπάθειαν δεδομένου ὅτι ἡ Ἑλλάς προσφέρει μοναδικὸν πλαίσιον διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν πειραμάτων ἐνισχύσεως τῶν 18 Ἀφρικανικῶν χωρῶν ἔναντι τῶν ὁποίων ἡ Ε.Ο.Κ. ἔχει ἀναλάβει σαφεῖς ὑποχρεώσεις. Παραλλήλως πρὸς τὰς πολυμερεῖς πρωτοβουλίας, ἡ Ε.Ο.Κ. ἐνισχύει καὶ τὴν συνεχῆ διεύρυνσιν τῶν διμερῶν πρωτοβουλιῶν τῶν Ἐξ εἰς τὸν τομέα τῆς βοήθειας πρὸς τοὺς ὑπαναπτύκτους, ὅπως τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὁμάδος Τεχνικῆς Βοήθειας πρὸς τὰς ἀναπτυσσομένης χώρας, ἣτις λειτουργεῖ εἰς τὸ πλαίσιον τῶν θεσπισθέντων Κοινοτικῶν ὀργάνων ὅσον καὶ ἐκ τῆς θέσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ. ἐντὸς τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Ο.Σ.Α.

Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1962 ἰσχυροποιηθείσης τάσεως πρὸς γεωγραφικὴν κατανομήν τῶν ἀνγκῶν τῶν βοηθημένων περιοχῶν τοῦ κόσμου μετὰ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς θεωρίας περὶ «περιφεροποιήσεως» τῆς δράσεως πρὸς οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, εὐλόγως διατυπῶται ἡ ἄποψις ὅτι ἡ Ἑλλάς ὀφείλει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν της πρὸς τὴν Ἀφρικὴν—ἰδίᾳ πρὸς τὴν νοτίως τῆς Σαχάρας περιοχὴν—περιοχὴν πρὸς τὴν ὁποίαν στρέφεται καὶ τὸ θάρρος τῶν προσπαθειῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἐντὸς τοῦ ὀργανωμένου εὐρωπαϊκοῦ συμπλέγματος. Καίτοι ἡ συγκέντρωσις τῆς δράσεως ἐπὶ ὀρισμένων χωρῶν θὰ ὑπεβοῦν τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας, πιθανὸν νὰ ἀπετέλει σφάλμα τὸ νὰ παραμεληθοῦν ἕξ ἴσου πρόσφοροι περιοχαὶ ὡς ἡ Λατινικὴ Ἀμερικὴ. Τὴν ἀνάγκην εὐρέως ὀρίζοντος δράσεως τῆς ἑλληνικῆς πρωτοβουλίας ὑποδεικνύουν ἀφ' ἑνὸς ἡ διασπορὰ τοῦ ἀποδήμου ἑλληνισμοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ κατανομή τῶν στόχων εἰς τὸν διεθνή ὀρίζοντα, ἡ πολιτικὴ χροιά τῶν ὁποίων καθιστᾷ ἰδιαιτέρως πρόσφορον τὴν ἑλληνικὴν συνδρομήν.

Ἡ ἵδρυσις καταλλήλου ἐθνικοῦ Ὄργανισμοῦ θὰ ἠνῶναι ἀσφαλῶς τὴν συστηματικὴν ἀνίχνευσιν τῶν διαθέσιμων ἐθνικῶν πόρων καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν διεύρυνσιν ἀλλὰ κυρίως τὸν συντονισμόν, παρακολούθησιν καὶ στατιστικὸν ὑπολογισμόν τῆς συνολικῆς, ἥτοι διμερῶς καὶ πολυμερῶς, παρεχομένης ἑλληνικῆς προσφορᾶς εἰς τὸν τομέα τοῦτον. Δὲν νομίζουμε νὰ ἀποτελῇ πλεόν μυστικὸν ὅτι παρὰ τὸν ἐκ πρώτοις ὄψεως οὐδέτερον χαρακτῆρα των, αἱ κυβερνήσεις τῶν κατ' ἐξοχὴν «ἐξαγωγικῶν» χωρῶν εἰς τὸν τομέα τῶν πνευματικῶν πόρων, ἀσκοῦν εἰς τὴν πραγματικότητά συστηματικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν ἐμπειρογυμνῶν, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦνται ἐκ μέρους τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν.

Τὸ τίμημα τῆς βοήθειας

Ἡ ἰδέα τῆς παροχῆς Τεχνικῆς Βοήθειας πρὸς ξένας χώρας, παρὰ τὰ εὐεργετικὰ καὶ δὴ «πολλαπλασιαστικὰ» φαινόμενα, ποῦ ἠμπορεῖ νὰ προκαλέσῃ, δὲν στερεῖται ἐν τούτοις κινδύνων. Πράγματι, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἡ προσφορὰ τεχνικῶν ἀποτελεῖ διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας «ἀπόλυτον θυσίαν ἣτις μὴ ἐξισορροπομένη δι' ἄλλης ὁδοῦ θὰ εἶχεν ἀνυπερβλήτως δυσμενεῖς συνεπεῖας ἐπὶ τοῦ ρυ-

θμοῦ ἀναπτύξεως». Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ἑλλάδος, καίτοι αὕτη ἀντιμετωπίζει πρόβλημα παραγωγικῆς ἀπορροφητικότητος ξένων κεφαλαίων λόγῳ ἀνεπαρκούς ὑποδομῆς ὑποδοχῆς, ἰδίᾳ εἰς ἔμφυχον κεφάλαιον, παρουσιάζεται τὸ σπάνιον φαινόμενον ἀνισοζυγίου εἰς τὸν διαθέσιμον ἀνθρώπινον τεχνικὸν πλοῦτον. Οὕτω, ἐνῶ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἡ ζήτησις ὠρισμένων ἐιδικοτήτων προσκρούει εἰς στενότητα τῆς εἰσφορᾶς, ἄλλοι τομεῖς ἐμφανίζουν σημαντικὸν πλεόνασμα. Ἐλπίζεται βεβαίως ὅτι μακροχρονίως τὸ διαπιστούμενον ἀνοιγμα τῆς ψαλίδος θὰ ἀπορροφηθῇ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἱκανῆς διαρθρωτικῆς πολιτικῆς ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἀναλυτικῆς ἐρεύνης, ἡ ὁποία προωθείται κατ' αὐτὰς εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ νέου προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Τοῦτο ὁμως δὲν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ ὑφίσταται σήμερον εὐχέρεια ἀλλὰ καὶ ἐπιταγὴ ἀμέσου ἀξιοποιήσεως τοῦ ὑποαπασχολουμένου ἐμφύχου ὕλικου.

Ἀνεξαρτήτως ὁμως τῶν ἐπιτοπίων συνθηκῶν ἀξιοποιήσεως ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τοῦ ἀνθρώπινου ὕλικου, δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμᾶται ἡ εἰς τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐπένδυσιν ἀποτίμησις τοῦ οὕτω ἐξαχθησομένου κεφαλαίου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τοὺς κινδύνους ὀριστικῆς ἀπωλείας τῶν ἐμπειρογνωμόνων διὰ τὴν ἐλληνικὴν οἰκονομίαν. Ἀκριβῶς, ὁμως, ἡ κατάλληλος εἰς χρῆμα ἀποτίμησις τῆς ἐλληνικῆς συμβολῆς δύναται νὰ ἀποτελέσῃ, ἐπὶ τοῦ διεθνoῦς ἐπιπέδου, οὐσιαστικὸν ἐπιχειρήμα εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν προώθησιν τῶν προσπαθειῶν διεθνoῦς χρηματοδοτήσεως τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας ἀφ' ἧς στιγμῆς καταστῆ περισσότερον ἐμφανῆς ἢ οὐσιαστικὴ συμμετοχὴ τῆς καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς προκύπτουσα δαπάνη εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν στόχων τῆς παγκοσμίου κοινότητος πρὸς ἐπίτευξιν νέας διεθνoῦς οἰκονομικῆς ἁρμονίας ἐπὶ ὑψηλοτέρου ἐπιπέδου ἀναπτύξεως.